

NYHET PUBLICERAT: 27 FEBRUARI, 2026 AV: OLLE BERGVALL

Gratis kollektivtrafik gav låginkomsttagare ökad rörlighet och trygghet

Bild: Wikimedia.

KOLLEKTIVTRAFIK Höga priser på kollektivtrafik begränsar rörligheten för boende i utsatta områden. När sju personer med låg inkomst fick tre månaders gratis kollektivtrafik upplevde de att det gav dem frihet och ökad trygghet. Det visar en ny undersökning från KTH.

Transport-fattigdom är ett begrepp som förekommit länge internationellt, enligt Fredrik Johansson, forskare på Institutionen för hållbar utveckling, miljövetenskap och teknik på KTH. Tillsammans med några forskarkollegor har han undersökt hur människor med låg inkomst i Gottsunda och Bäcklösa, två utsatta områden i Uppsala, påverkas av tillgången till gratis kollektivtrafik.

– Vi har sett att personer med låg inkomst i Gottsunda och Bäcklösa i Uppsala är mycket beroende av kollektivtrafik, men att priset på kollektivtrafiken är för högt och att de därför antingen blir kvar i sina bostadsområden eller blir tvungna att gå långa sträckor, säger Fredrik Johansson i ett pressmeddelande.

Sju personer fick tre månaders gratis kollektivtrafik och därefter gjorde forskarna djupintervjuer med deltagarna. Enligt forskarna var det ursprungliga syftet med undersökningen att titta på vilket sätt att resa som kan underlätta för låginkomsttagare att få ihop sin vardag. Biljettpriiset på kollektivtrafiken visade sig i intervjuerna vara den viktigaste frågan.

Ökad rörlighet och trygghet

Enligt deltagarna gav tillgången till gratis kollektivtrafik dem möjligheten att delta i aktiviteter. Det gav dem frihet och en trygghet i att alltid kunna komma hem. En person berättade att hon kunde åka in till centrala Uppsala och promenera längs ån ”som en normal människa”.

– Forskningen visar att priset på kollektivtrafik är viktigt för den sociala hållbarheten, men personer i den här gruppen ofta är dåligt representerade i undersökningar och i den offentliga debatten, säger Fredrik Johansson.

Han anser att transport-fattigdom borde diskuteras mer i Sverige.

– Det viktigt att föra fram den här gruppens perspektiv som länge har varit osynliggjort, säger han.